

Sygn. akt I PK 219/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa Z. Z.
przeciwko A. [...] Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w D.
o zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 11 marca 2014 r., sygn. akt IX Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w K. w sprawie z powództwa Z.Z. przeciwko A. Spółce z o.o. w D. o zadośćuczynienie, oddalił apelację powódki i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała się na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego procedury stwierdzania rozstroju zdrowia jako przesłanki uzyskania zadośćuczynienia na podstawie art. 94³ k.p.: (-) czy brak istnienia dokumentacji lekarskiej świadczącej o rozstroju zdrowia u pracownika doznanego na skutek mobbingu wyklucza możliwość wykazania przez niego istnienia rozstroju zdrowia na etapie postępowania sądowego w

postępowaniu o zadośćuczynienie z art. 94³ § 3 k.p. przez badanie przez odpowiedniego lekarza - biegłego sądowego? (-) w przypadku odpowiedzi przeczącej na powyższe pytanie: czy zgodne z procedurą cywilną i zasadą prawa do sądu (w aspekcie rozpoznania sprawy przez Sąd) będzie oddalenie przez Sąd wniosku o przeprowadzenie badania pracownika przez biegłego, gdy tenże Sąd w toku postępowania nie dostrzega wystarczających podstaw dla uznania działań mobbingowych przez pracodawcę - podczas gdy z treści przepisu art. 94³ k.p. wynika, że stwierdzenie rozstroju zdrowia jest przesłanką *sine qua non* dla dochodzenia odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia i uznania działań mobbingowych pracodawcy?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji. Artykuł 398⁴ k.p.c. określa wymogi formalne skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna powinna, poza spełnieniem wymagań przewidzianych dla pisma procesowego, zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz wniosek o uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (art. 398⁴ § 1 k.p.c.).

Istotą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia jest wykazanie przez skarżącego okoliczności, które podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy podczas przedsądu, czyli wstępnego badania sprawy, mającego na celu stwierdzenie występowania jednej z przesłanek skargi, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Przesłankami tymi są: 1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, 2) potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) nieważność postępowania lub 4) oczywista zasadność skargi. Podstawowym celem instytucji przedsądu jest bowiem rozważenie, czy w skardze kasacyjnej podniesiono okoliczności, których rozważenie przez Sąd

Najwyższy będzie wkładem w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni. Tylko wtedy wykazany zostaje publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wyvodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wnioski o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158, z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

W sprawie brak istotnego zagadnienia prawnego we wskazanym wyżej znaczeniu, podnoszone przez skarżącą kwestie nie mają bowiem znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Ustawowe przesłanki mobbingu określone w art. 94³ § 2 k.p. muszą być spełnione łącznie i powinny być wykazane przez pracownika, na

którym spoczywa też ciężar udowodnienia, że wynikiem nękania był rozstrój zdrowia (wyrok Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2006 r., II PK 112/06, OSNP 2008 nr 1-2, poz. 12). Zgodnie ze wskazanym przepisem mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II PK 276/11, LEX nr 1215147). Zgodnie z ustaleniami faktycznymi w sprawie, strona pozwana nie dopuściła się w stosunku do powódki wyżej określonych zachowań (uzasadnienie str. 9). Wskazane w art. 94³ § 3 k.p. zadośćuczynienie pieniężne przysługuje pracownikowi z tytułu rozstroju zdrowia wywołanego przez mobbing, a nie z tytułu rozstroju zdrowia jedynie związanego z pracą (wyrok Sądu Najwyższego z 10 października 2012 r., II PK 68/12, OSNP 2013 nr 17-18, poz. 204). W sprawie nie ma zatem istotnego zagadnienia prawnego, choćby z tego względu, że Sąd odwoławczy uznał, że nie zostały spełnione inne niż rozstrój zdrowia przesłanki zadośćuczynienia. W tej sytuacji zagadnienie skierowane na kwestie związane z ciężarem udowodnienia, że wynikiem mobbingu był rozstrój zdrowia nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Ustalenia faktyczne dotyczące zachowania pracodawcy stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku byłyby zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. wiążące w razie merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej. Podnoszone w tym zakresie w skardze zarzuty naruszenia przepisów postępowania przez przekroczenie przez sąd odwoławczy swobodnej oceny dowodów, nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z 8 lipca 2014 r., I PK 312/13, M.P.Pr. 2014 nr 10, s. 537-541).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

